

Yttrande

Liberalerna, Moderaterna, Demokraterna,
Kristdemokraterna

Datum 2024-11-19

Nr 21

Yttrande angående – Yrkande från SD om laddning och hantering av litium-jonbatterier

Yttrande

Stadens lokaler ska vara trygga och säkra för både personal och brukare. I vilken utsträckning Kammarkollegiets rekommendationer kring hantering av litium-jonbatterier ska implementeras i stadens olika lokaler är en operativ fråga som bör hanteras av respektive förvaltningar. Det gäller även frågan om hur litium-jonbatterier ska förvaras och laddas beroende på enskilda verksamheters och lokalers särskilda förutsättningar.

Yrkandet från SD bör därför avslås.

Yrkande

Sverigedemokraterna

Datum 2024-10-28

Nytt ärende

Yrkande angående – Laddning och hantering av litium-jonbatterier i stadens lokaler

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med Stadsfastighetsnämnden och berörda instanser implementera Kammarkollegiets rekommendationer gällande laddning och hantering av litium-jonbatterier i stadens lokaler.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med Stadsfastighetsnämnden utreda och återsrapportera möjligheten att införa brandsäkra förvarings- och laddningsskåp för batterier till elcyklar i anslutning till stadens lokaler.

Yrkandet

Under de senaste åren har försäljningen av el-cyklar och el-sparkcyklar ökat och i takt med det har även antalet bränder i dem ökat. Kammarkollegiet har infört en ny säkerhetsföreskrift från och med 1 december 2023, som innebär strängare krav när det gäller hantering och förvaring av litium-jonbatterier, som man bland annat hittar i datorer, elcyklar och elsparkcyklar.

En risk med litium-jonbatterier och andra liknande batterityper, är att de kan börja brinna. Grundorsaken till att ett batterihaveri uppstår är att batteriet blir utsatt för en temperaturökning som ligger över den gräns som batteriet mår bra av rent kemiskt. Det i sin tur kan leda till en termisk rusning med en efterföljande brand. Temperaturökning i litium-jonbatterier kan orsakas av till exempel en extern eller intern kortslutning, överladdning/underladdning, överlast eller extern upphettning. När batterier utsätts för någon av dessa faktorer kan brand uppstå eller så kan de giftiga gaserna ventileras ut i rummet alternativt kan det uppstå en gasexplosion.

Antändning av batteriets elektrolytångor bidrar till ett häftigt brandförlopp som kan vara svårsläckt. Om ångorna antänds kan även olika gaser så som till exempel väteklorid, vätecyanid samt vätefluorid frigöras. Dessa gaser är giftiga och retande vid inandning.

Då det krävs mycket kyla för att avbryta en brand i ett litium-jonbatteri så är det svårt att släcka en sådan brand på egen hand utan hjälp från räddningstjänsten.

Statliga myndigheter omfattas numera av nya säkerhetsföreskrifter gällande batterier till bland annat elcyklar. Göteborgs universitet tillåter inte längre lärare och studenter att ta med sina batterier in i lokalerna. Det finns behov av att tillhandahålla säkra laddnings- och förvaringsplatser för de större litium-jonbatterierna, till exempel batterier som används i elcyklar.

Kammarkollegiet har ett antal tips för hantering av batterier till el-cyklar och annan utrustning. Vi föreslår att dessa tips implementeras i rekommendationer eller reglemente för batterihantering:

1. Ta inte in batterierna till el-cyklar och el-sparkcyklar i stadens lokaler om ni inte har särskilda utrymmen där hanteringen av batterier kan ske på ett säkert sätt, det vill säga att:

- Batterierna inte utsätts för slag.
- Batterierna inte utsatt för yttre värmepåverkan.
- Batterier inte lagras tätt in på varandra, för att undvika att en eventuell brand i ett batteri påverkat att annat batteri.
- Rummet är försett med god ventilation, så att de gaser som uppstår i händelse av brand kan ventileras ut. Det är viktigt att se till att gaserna inte kan spridas via ventilationen till andra utrymmen i byggnaden.
- Det finns möjlighet att kyla batterierna om brand uppstår.
- Brand inte kan spridas till andra rum i byggnaden.
- Det finns skyddsutrustning i närheten. Till exempel värmetåliga handskar eller gripklo, som kan användas i de fall det är möjligt att släcka branden utan risk för personskada.

2. Ladda inte batterier inomhus i stadens lokaler.

3. Ladda inte batteriet i anslutning till byggnaden när det är minusgrader då laddning vid temperaturer under noll grader alltid bör undvikas om inte någon annan temperatur finns specificerad från tillverkaren.

4. Skapa en instruktion kring hur hanteringen av batterierna till el-cyklar och el-sparkcyklar och laddning av batterierna får gå till i anslutning till myndighetens byggnader och lokaler.

Tips kring agerande vid en eventuell brand

1. Varna och larma medarbetare att det brinner.

2. Vidta bara en åtgärd om du kan göra en insats utan att utsätta dig för fara. Det vill säga att du inte riskerar att andas in de gaser som bildas vid brand i batteriet eller att bränna dig. Om det är en kraftig rökutveckling, gå ut och stäng dörren till utrymmet samt larma 112.

Bedömer du att det går att göra en insats så:

- Avbryt laddningen genom att stänga av/koppla ur strömkällan om batteriet är under laddning.
- Kyl ner batteriet med hjälp av vatten genom att stoppa ner batteriet i ett kar eller en hink, om detta går att göra utan risk för att du bränner dig eller utsätts för gaser. Ett litet batteri som brinner kan vara svårt att släcka, men brinner ut relativt snabbt.
- Flytta föremålet utomhus om det är möjligt.